

WPROWADZENIE

Zmiany gospodarcze, polityczne, społeczne czy kulturowe współczesnego świata Zwywierają ogromny wpływ na funkcjonowanie człowieka w świecie zasobów. Mieć, a nie być stało się wyznacznikiem znaczenia człowieka. Coraz częściej wartości uniwersalne, transcendentne (Homplewicz, 1996, s. 156) i promowanie działań opartych na humanizmie zastępowane są przez wartości pragmatyczne, takie jak: praca, zaradność, kariera, władza, majątek, pieniądze, które związane są z produkcją dóbr materialnych. Zmiany i stały rozwój cywilizacyjny wpłynęły na pojawienie się mechanizmów stratyfikacji społecznej oraz hierarchii społecznych, czego konsekwencją są nierówności, bezrobocie, ubóstwo i marginalizacja. Szczególnie negatywne, pogłębiające się skutki współczesności odczuwa dziecko i rodzina, która często nie jest w stanie samodzielnie poradzić sobie z trudnościami życia, co doprowadza ją do różnorodnych dysfunkcji i patologii. Konsekwencje przeobrażeń dzisiejszego życia dotyczą nie tylko jednostki, ale grupy i społeczności. Praca socjalna jest profesjonalną działalnością (świadczoną przez wykwalifikowanych i kompetentnych „pomagaczy”), umożliwiającą jednostkom, rodzinom i grupom identyfikację osobistych, społecznych i tkwiących w środowisku trudności oddziałujących na nie niekorzystnie. Praca socjalna umożliwia im przewyższanie tych trudności poprzez działania podtrzymujące, rehabilitacyjne, zabezpieczające lub korygujące. Jednocześnie wspiera politykę społeczną i odpowiada na potrzeby społeczne, działając tym samym na rzecz równych szans dla wszystkich, niezależnie od wieku, płci, orientacji seksualnej, klasy społecznej, niepełnosprawności, rasy, kultury i wyznania. Na pracy socjalnej spoczywa odpowiedzialność za najsłabszych i egzekwowanie ustawowych zobowiązań właściwych organów władzy wobec tej grupy” (Piekut-Brodzka, 2009, s. 8).

Problematyka kolejnego – drugiego – numeru czasopisma naukowego „Homo et Societas. Wokół pracy socjalnej” oscyluje wokół szeroko rozumianej pracy socjalnej i kwestii społecznych. Jego celem jest podejmowanie zagadnień odnoszących się do współczesnych problemów człowieka i społeczeństwa, obejmujące cały szereg zjawisk i niepożądanych społecznie form funkcjonowania jednostek, grup czy całych zbiorowości, pojawiających się w różnorodnych kontekstach w pracy socjalnej czy pomocy społecznej. Treści prezentowane w roczniku koncentrują się wokół zagadnień związanych z polityką społeczną, pomocą społeczną, pracą socjalną, profilaktyką, resocjalizacją, pomocą postpenitencjarną, problemami rodziny.

Drugi numer czasopisma „Homo et Societas. Wokół pracy socjalnej” składa się z dziesięciu artykułów naukowych, odnoszących się do teorii, badań, jak i praktyki pracy socjalnej. Pierwszy dział czasopisma Z teorii pracy socjalnej otwiera tekst

redaktora naczelnego czasopisma – dr hab. Ireneusza Światały, prof. UP na temat etycznych aspektów stosowania prawa w pomocy społecznej. Istotny głos z punktu widzenia aktywności zawodowej pracowników socjalnych zabrał profesor Jürgen Sehrig, który w swoim artykule przedstawił zagadnienie superwizji w pracy socjalnej w Niemczech. Wnikliwych analiz teoretycznych i empirycznych problemu współzależnienia kobiet dokonały Katarzyna Stanek oraz Paulina Konowska, sytuując niniejszy jako wyzwanie dla współczesnej pracy socjalnej.

W dziale *Z praktyki pracy socjalnej* znajdują się artykuły dotyczące szerokiego zakresu działań pomocowych w zakresie pracy socjalnej (artykuł Marthy Wieczorek, *Role of a court curator in the field of postpenitentiary* oraz Anny Ozgi, *Psychospołeczne skutki kary pozbawienia wolności w zakresie problemów społecznych*).

Dział trzeci *Poszukiwania badawcze wokół pracy socjalnej* składa się z trzech artykułów. Autorzy artykułu *Comparative analysis of development of social enterprises in selected ex-soviet countries: Ukraine and Latvia*, Gilberto Marzano, Olga Pankiv i Wojciech Duranowski dokonali analizy porównawczej rozwoju przedsiębiorstw społecznych w wybranych krajach postkomunistycznych na przykładzie Ukrainy i Łotwy. Podjęcie niniejszego tematu wydaje się bardzo istotne z punktu widzenia ekonomii i przedsiębiorczości społecznej. Kolejne: *Metoda Otwartego Dialogu w filmie Daniela Macklera pt. „Otwarty Dialog. Alternatywne, fińskie podejście do leczenia psychoz”* Joanny Księżki-Koszałki oraz *Kiedy gabinet staje się kinem a sesja seansem oraz sesja seansem. Obraz psychoterapii jako sposobu pomagania na podstawie filmu Pawła Łozińskiego „Nawet nie wiesz, jak bardzo Cię Kocham”* Nadii Majewicz nawiązują do pracy terapeutycznej i psychologicznej. Jednocześnie wskazują nowe metody i narzędzia pracy z klientem w aspekcie kontaktu indywidualnego.

Jedną z głównych przyczyn „stawania się” klientem jest m.in. szybkie wypadnięcie z systemu edukacyjnego. Wielu badaczy wskazuje, że to właśnie edukacja jest przepustką do lepszego świata. Kwestie edukacji poruszają dwa artykuły zamieszczone w dziale czwartym *Varia: Potrzeba zmiany. Młodzi a szkoła*, Andrzeja Zwołńskiego oraz artykuł Janusza Mariańskiego *Praca ludzka jako wartość społeczna*.

Całość teoretycznych, empirycznych i praktycznych rozważań w zakresie pracy socjalnej dopełniają sprawozdania z konferencji naukowych o tematyce mieszczącej się w profilu czasopisma.

Mam nadzieję, że treść artykułów zamieszczonych w drugim numerze czasopisma naukowego „Homo et Societas. Wokół pracy socjalnej” dostarczy czytelnikowi zarówno wiedzy, jak i skłoni do refleksji nad współczesną pracą socjalną i wyzwaniami, jakie przed nią stawia nieustannie zmieniający się świat, a także przyczyni się do wdrażania praktycznych działań na rzecz wzmacniania osób wykluczonych i zagrożonych marginalizacją.

Katarzyna M. Stanek
sekretarz